

عنوان مقاله:

بررسی انعکاس عاملیت و کنش گری زن در نوشته های زنانه: مطالعه تطبیقی "سووشون" و "دا"

محل انتشار:

مجله ادبیات پایداری، دوره 15، شماره 28 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 34

نویسندگان:

رویا حسینی - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی، واحد سبزوار، دانشگاه آزاد اسلامی، سبزوار، ایران

ابوالقاسم امیراحمدی - دانشیار زبان و ادبیات فارسی، واحد سبزوار، دانشگاه آزاد اسلامی، سبزوار، ایران

علی عشقی سردهی - استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی، واحد سبزوار، دانشگاه آزاد اسلامی، سبزوار، ایران

خلاصه مقاله:

موضوع عاملیت زن بر اساس رهیافت های انتقادی، مساوات، آزادی، پیشوایی، مادری و تهذیب و تعلیم مورد بررسی قرار گرفته است؛ اما برخی رویکردهای تحقیقی به برابری و عاملیت زن در ساحات اجتماعی و سیاسی، تحت تاثیر غلبه نگاه مردگرا، دارای نقص های روش شناختی و یا به دلیل تعهدات سیاسی، دارای نقص معرفت شناختی بوده و در تحقق مأموریت خویش ناکام مانده اند. انقلاب اسلامی، به دلیل ریشه دار بودن در هستی شناسی و معرفت شناسی اسلام، درک واقع گراییانه ای از عاملیت زن فراهم نموده است که در ابعاد مختلف فرهنگی از جمله ادبیات پایداری، نمود برجسته ای داشته است که مورد غفلت محققان قرار گرفته است؛ ازاین رو، تحقیق حاضر اولین تلاشی است تا با کاربست نظریه دستوری سازگانی- نقش گرای هالیدی، فرایندهای اندیشگانی و تعریف عملیاتی آن، بیان زن گرا و انعکاس عاملیت زن در ساحات فرهنگ و سیاست را در خاطره نوشته «دا» به عنوان نمونه ادبیات پایداری و رمان «سووشون» به عنوان نمونه ادبیات اجتماعی قبل از انقلاب مورد تحلیل زبان شناختی قرار دهد. نتایج حاصل از تحقیق نشان داد که نویسندگان از شش فرایند ساخت کارکرد اندیشگانی در انعکاس شخصیت زن داستان بهره برده اند. نتایج تحقیق حاکی از غلبه بسامدی فرایندهای اندیشگانی ذهنی بر فرایندهای مادی و رفتاری در فضای اندیشگانی پس از انقلاب در نمونه ادبیات پایداری است که بیان کننده برون رفت شخصیت زن از فضاهای سنتی خانه داری، مادرانگی و احساسی زنانه محض و حاکی از تقویت نقش کنشگری و عاملیت زن در ساحات اجتماعی و فردی، ذیل حفظ هویت ایدئولوژیک و ایرانی خویش است.

کلمات کلیدی:

انقلاب اسلامی، زبان شناسی نقش گرا، زن گرایی، فراکارکرد اندیشگانی، فرایند ذهنی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1854301>

